



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 7. 8. 2020
COM(2020) 361 final

2020/0166 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Správnom výbore TIR Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR, pokiaľ ide o návrh na zmenu dohovoru

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Správnom výbore TIR zriadenom Colným dohovorom o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR¹ (ďalej len „Dohovor TIR“) v súvislosti s plánovaným prijatím niekoľkých zmien Dohovoru TIR.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Colný dohovor o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR

Cieľom Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR zo 14. novembra 1975 (ďalej len „Dohovor TIR“) je uľahčiť medzinárodnú prepravu tovaru z colných úradov odoslania do colných úradov určenia a cez toľko krajín, ako je potrebné. Dohoda nadobudla platnosť v roku 1978. K novembru 2019 mal dohovor 76 zmluvných strán, ktorými sú 75 štátov a Európska únia. Európska únia je zmluvnou stranou Dohovoru TIR² od 20. júna 1983 a zmluvnými stranami Dohovoru TIR sú všetky členské štáty.

2.2. Správny výbor TIR

Správny výbor TIR koná v rámci Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR. Úlohou Správneho výboru TIR je zvážiť a prijať zmeny Dohovoru TIR. O návrhoch sa hlasuje a každý štát, ktorý je zmluvnou stranou a je zastúpený na zasadnutí Správneho výboru TIR, má jeden hlas. Únia má výlučnú právomoc v colnej oblasti, ktorú upravuje Dohovor TIR. V súlade s článkom 52 ods. 3 dohovoru však Únia ako colná a hospodárska únia nemá hlasovacie práva popri jednotlivých hlasovacích právach svojich členských štátov. Všetky členské štáty sú zmluvnými stranami dohovoru s hlasovacími právami.

Zmeny Dohovoru TIR sa prijímajú dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich zmluvných strán. Rozhodnutie musí prijať kvórum tvorené najmenej jednou tretinou štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru.

2.3. Pripravovaný akt Správneho výboru TIR

Počas svojho sedemdesiateho tretieho zasadnutia v októbri 2020 Správny výbor TIR rozhodne o prijatí navrhovaných zmien Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR (ďalej len „pripravovaný akt“).

Cieľom pripravovaného aktu je:

zaviesť požiadavku, aby príslušné orgány na zasielanie schválení držiteľov na používanie karnetov TIR alebo zrušení schválení na používanie karnetov TIR Výkonnému výboru TIR namiesto papierového vzoru schvaľovacieho formulára (MAF) povinne používali elektronickú Medzinárodnú databanku TIR (ITDB),

docieliť, aby sa zoznam colných úradov schválených na vykonávanie operácií TIR povinne uverejňoval v databanke ITDB,

¹ TIR je skratkou pre „Transports Internationaux Routiers“, resp. „Medzinárodnú cestnú dopravu“.

² Nariadenie Rady (EHS) č. 2112/78 z 25. júla 1978, ktoré sa týka uzavretia Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR (Dohovor TIR) zo 14. novembra 1975 v Ženeve (Ú. v. ES L 252, 14.9.1978, s. 1).

umožniť zmluvným stranám poskytnúť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi náležite povereným osobám výhodnejšie podmienky pri uplatňovaní ustanovení dohovoru, spresniť text Dohovoru TIR o používaní určenej trasy v rámci colnej únie a aktualizovať maximálnu výšku záruky pre karnet TIR s označením TABAK/ALKOHOL.

Pripravovaný akt bude záväzný pre zmluvné strany v súlade s článkami 59 a 60 Dohovoru TIR.

Článok 59 sa týka zmien hlavného textu Dohovoru TIR a stanovuje sa v ňom: „S výhradou ustanovení článku 60 každá navrhovaná zmena a doplnenie oznámené podľa ustanovenia predchádzajúceho odseku nadobudnú platnosť pre všetky zmluvné strany tri mesiace po uplynutí dvanástich mesiacov odo dňa, keď bolo oznámenie urobené, ak v tomto období žiaden štát, ktorý je zmluvnou stranou, neoznámil generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov, že proti navrhovanej zmene a doplneniu vznáša námietku. Ak podľa ustanovenia odseku 3 tohto článku bola proti navrhovanej zmene a doplneniu vznesená námietka, považujú sa zmena a doplnenie za neprijaté a nemajú žiadny účinok.“

Článok 60 sa týka zmien príloh k Dohovoru TIR a stanovuje sa v ňom: „Každá navrhovaná zmena a doplnenie príloh 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10, ktoré boli preskúmané v súlade s odsekmi 1 a 2 článku 59, nadobúdajú účinnosť dňom, ktorý určí Správny výbor TIR pri ich prijatí, ak pred skorším dňom, ktorý Správny výbor TIR určí v rovnakom čase, pätina štátov alebo päť štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, podľa toho, ktorý z týchto počtov je menší, neoznámia generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, že proti zmene a doplneniu vznášajú námietky. Dni uvedené v tomto odseku určí Správny výbor TIR dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich členov.“

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Balík zmien prispeje k modernizácii Dohovoru TIR, ktorá sa už začala historickým prijatím právneho rámca budúceho medzinárodného systému eTIR na sedemdesiatom druhom zasadnutí Správneho výboru TIR vo februári 2020. Takisto vyjasní technické aspekty v texte Dohovoru TIR.

Po prvé zavedením povinného používania aplikácie ITDB na prenos údajov schválených držiteľov karnetu TIR Výkonnému výboru TIR (TIRExB), ako aj vytvorením spoľahlivej medzinárodnej online databázy colných úradov otvorených pre medzinárodnú cestnú dopravu zmluvné strany Dohovoru TIR zjednodušujú podmienky budúcej digitalizácie karnetu TIR a posilňujú spoľahlivosť údajov TIR.

Na dosiahnutie tohto cieľa sa zmenia článok 38, súvisiace vysvetlivky a príloha 9 tak, aby ukladali záručným združeniam povinnosť predložiť okamžite všetky údaje o osobách, ktoré boli schválené na používanie režimu TIR Výkonnému výboru TIR. Okrem toho nová vysvetlivka k článku 45 stanoví, že zoznam colných úradov odoslania, pohraničných colných úradov a colných úradov určenia schválených na vykonávanie operácií TIR sa musí uverejniť v elektronickej aplikácii (ITDB) pod dohľadom Výkonného výboru TIR.

Únia už databanku ITDB využíva a podporuje jej povinné používanie všetkými zmluvnými stranami Dohovoru TIR, keďže to prispeje k všeobecnému cieľu, ktorý je v súlade s colnou politikou Únie a spočíva v širšej elektronizácii režimu TIR ďalším zjednodušením výmeny elektronických údajov v reálnom čase medzi zmluvnými stranami, združeniami a medzinárodnými organizáciami.

Po druhé vytvorením vysvetlivky k článku 49 v prílohe 6 zmluvné strany budú môcť zavádzať na dobrovoľnom základe výhodnejšie podmienky pri uplatňovaní ustanovení dohovoru.

Tieto výhody by boli poskytnuté iba v prípade, že budú zahŕňať využitie technológií na zabezpečenie dobrého riadenia režimu TIR, jasné pokyny pre poverené osoby na vykonávanie osobitných povinností, ktoré podľa Dohovoru TIR zvyčajne vykonávajú colné orgány, a používanie systému evidencie umožňujúcej colným orgánom vykonávať colnú kontrolu a dohliadať na režim.

Únia podporuje novú možnosť pre zmluvné strany navrhnúť výhodnejšie podmienky pre povereného držiteľa karnetu TIR, aby atraktivnosť pre hospodárske subjekty zostala zachovaná.

Na záver by sa zmeny článku 20 a vysvetlivky k článku 8 mohli považovať za technické, keďže v článku 20 sa spresňuje používanie určenej trasy v rámci colnej únie a vo vysvetlivke k článku 8 sa aktualizuje maximálna výška sumy na karnety TIR s označením TABAK/ALKOHOL, ktorej zaplatenie možno od záručného združenia požadovať.

Konzultácie o navrhovaných zmenách sa uskutočnili s členskými štátmi v rámci skupiny colných expertov pre TIR (koordinácia Ženeva). Ďalšie konzultácie sa uskutočnili počas zasadnutí pracovnej skupiny pre colné otázky týkajúce sa dopravy v rámci Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN).

Pri vnútornej koordinácii, ako aj spoločných diskusiách s členskými štátmi v rámci skupiny colných expertov pre TIR sa jasne ukázalo, že navrhované zmeny majú širokú podporu. Zmeny boli konzultované s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov prostredníctvom listu z 23. marca 2020, ten napriek upomienke do 11. júna 2020 neodpovedal.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“.

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie“³.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Správny výbor TIR je orgán zriadený dohodou, konkrétne Colným dohovorom o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR.

Akt, ktorý má Správny výbor TIR prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 59 a 60 Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR.

Pripravovaným aktom sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

³ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ, resp. hlavná alebo prevažujúca zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Správneho výboru TIR sa mení Colný dohovor o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR a jeho prílohy, je vhodné uverejniť ho po jeho prijatí v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Správnom výbore TIR Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR, pokiaľ ide o návrh na zmenu dohovoru

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Colný dohovor o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR zo 14. novembra 1975 (ďalej len „Dohovor TIR“) bol schválený v mene Európskeho hospodárskeho spoločenstva nariadením Rady (EHS) č. 2112/78⁴ a v Spoločenstve nadobudol platnosť 20. júna 1983⁵.
- (2) Konsolidované znenie Dohovoru TIR bolo uverejnené ako príloha k rozhodnutiu Rady 2009/477/ES, podľa ktorého má Komisia uverejňovať budúce zmeny Dohovoru TIR v *Úradnom vestníku Európskej únie*, pričom uvedie dátum nadobudnutia ich účinnosti.
- (3) Podľa článkov 59 a 60 Dohovoru TIR Správny výbor Dohovoru TIR (ďalej len „Správny výbor TIR“) môže prijať zmeny Dohovoru TIR a jeho príloh dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich zmluvných strán.
- (4) Správny výbor TIR by mal počas svojho sedemdesiateho tretieho zasadnutia 15. októbra 2020 alebo počas nasledujúceho zasadnutia prijať viaceré zmeny Dohovoru TIR a jeho príloh.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Správnom výbore TIR, keďže zmeny budú mať pre Úniu záväzný charakter.
- (6) V záujme urýchlenia modernizácie režimu TIR je potrebné zaviesť povinný elektronický prenos údajov príslušnými orgánmi Výkonnému výboru TIR týkajúcich sa schválenia držiteľov karnetu TIR alebo zrušenia schválenia držiteľov karnetu TIR a vytvoriť spoľahlivú medzinárodnú online databázu colných úradov, ktoré prijímajú pohyby TIR, a to zmenou článku 38 Dohovoru TIR a prílohy 9 k Dohovoru TIR a vytvorením novej vysvetlivky k článku 45 Dohovoru TIR.
- (7) V záujme zvýšenia atraktívnosti Dohovoru TIR pre hospodárske subjekty aj pre colné orgány, je potrebné zaviesť pre zmluvné strany možnosť poskytnúť náležité povereným osobám výhodnejšie podmienky pri uplatňovaní ustanovení Dohovoru TIR, a to vytvorením novej vysvetlivky k článku 49 Dohovoru TIR.

⁴ Nariadenie Rady (EHS) č. 2112/78 z 25. júla 1978, ktoré sa týka uzavretia Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR (Dohovor TIR) zo 14. novembra 1975 v Ženeve (Ú. v. ES L 252, 14.9.1978, s. 1).

⁵ Ú. v. ES L 31, 2.2.1983, s. 13.

- (8) V záujme vyjasnenia ustanovení Dohovoru TIR je potrebné vymedziť používanie určenej trasy v rámci colnej únie zmenou článku 20 Dohovoru TIR a zvýšiť odporúčanú maximálnu výšku sumy, ktorú možno požadovať od záručných združení na karnet TIR s označením TABAK/ALKOHOL, zmenou vysvetlivky k článku 8 Dohovoru TIR.
- (9) Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Správnom výbore TIR, by teda mala byť založená na návrhu zmien pripojenom k tomuto rozhodnutiu. Týmto nie je dotknutá možnosť nezásadných menších zmien návrhu zmien, na ktorých sa môžu dohodnúť zástupcovia Únie v Správnom výbore Dohovoru TIR bez ďalšieho rozhodnutia Rady.
- (10) Pozíciu Únie by mala vyjadriť Komisia. Členské štáty Únie by mali vyjadriť pozíciu Únie pri formálnom hlasovaní v Správnom výbore TIR, konajúc spoločne, v záujme Únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie na sedemdesiatom treťom zasadnutí alebo na jednom z nasledujúcich zasadnutí Správneho výboru Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR (ďalej len „Dohovor TIR“), je založená na návrhu zmien pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Pozíciu uvedenú v článku 1 vyjadrí Komisia. Členské štáty Únie vyjadria pozíciu Únie pri formálnom hlasovaní v Správnom výbore Dohovoru TIR, konajúc spoločne, v záujme Únie.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené členským štátom a Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*